

Tiesos Draugas Ekstra Nr. 101

LEBBS naujienos

2017 m. liepa

**„Jei laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus.“ Jn 8,31-32**

Tiesos Draugas Ekstra yra Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos leidinys, platinamas elektroniniu paštu, skirtas apžvelgti mūsų bendrijos įvykius, naujienas, spausdinti aktualius straipsnius bei esė.

Šiame numeryje:

Kvietimas į seminarą

Ką rašė „Tiesos draugas“ prieš 90 metų

Krikščionybė XVIII amžiuje

EBF maldos kalendorius

LEBBS BIBLIJOS MOKYKLA

kviečia į seminarą

**Tarnaujantiems ir besidomintiems:
„Mylinti ir tarnaujanti lyderystė“**

2017 m. liepos 15 d., šeštadienį, 09:30–15:30

Kauno evangelikų krikščionių baptistų bažnyčioje

Seminaro lektorius – Edward Walton (Southwest Baptist universitetas, JAV)

Pageidaujančius dalyvauti prašome užsiregistruoti žemiau nurodytu adresu iki
liepos 10 d. Seminaro mokestis – 4 EUR

Kauno evangelikų krikščionių baptistų bažnyčia

Kranto 2-oji g. 5, Kaunas

Tel: +370 687 88068

Registracija: m.tomasa@gmail.com

Širdis

Šventas Raštas daug kalba apie širdį. „Širdis yra staigus ir nusimenąs daiktas, kas gali ją iš dugno išpažinti? Aš, Viešpats Dievas, galiu širdį iš dugno išpažinti ir inkstus perbandyti.“ Jer 17, 9-10. „Prakeiktas tas žmogus savo širdžia nuo Viešpaties Dievo atstojęs.“ Jer 17,5.

„Jų širdis yra stora kaip taukai.“ Psalm. 119,70.

„Palaiminti nesuteptos širdies.“ Mat 5,8. Ir taip dar daug kitose vietose. Širdis yra stebuklingas daiktas, ko pasauliškas žmogus visai nepastebi. Nors jis ir jaučiasi neužganėdintas, nelaimingas, jis visgi nejaučia, iš ko tai randasi ir kas tikrai yra jo neramumo priežastis. Dažnai žmonės skundžiasi: „Man krūtinė nesveika, nesveiki viduriai, nesinori valgyti, sugadintos dantys“, - bet ar sako kas: „Mano pikta, sugadinta širdis“? Tikrai tie tai jaučia, kuriuos Dievo Žodis pabudinęs iš pasauliško gyvenimo, kad jie be Jėzaus išgelbėjimo yra visai pražuvę.

Kiek daug žmonių iš viršaus išsirodo mandrūs, galingi ir laimingi, bet jų širdys neduoda jiems ramybės ir viduje jie yra labai nelaimingi. „Dievo nesibijantieji,- sako Viešpats Dievas,- neturi ramybės“. Jer 48, 23. Širdies ramybės negalima nusipirkti, nieko nereiškia pasaulio palinksminimai. Jie yra trumpas apsvaiginimas, o jiems praėjus neramumas dar didesnis.

Z. L. (kalba netaisyta) ✓

Krikščionybė XVIII amžiuje

Šis amžius pasižymi tolesniu pietizmo plitimu, o pats judėjimas kai kur tapo naujų bažnytinių bendruomenių atsiradimo priežastimi.

Hernhuto brolių bendruomenė. Jos įkūrėju laikomas vokiečių grafas **Nikolajus Cincendorfas** (Nikolaus Ludwig von Zinzendorf, 1700-1760).

Ankstyvoje kūdikystėje neteko tėvo, o kai jam sukako ketveri metai, motina ištekėjo už Prūsijos feldmaršalo ir išvyko į Berlyną. Nikolajumi rūpinosi jo senelė – išsilavinusi ir giliai tikinti moteris, kuri jam padarė didžiulę įtaką. Būdamas 10 metų Cincendorfas buvo išsiųstas į žymaus liuteronų pietisto Augusto Frankės

mokyklą Halėje. Čia jis su penkiais berniukais įsteigė *Garstyčios grūdo* ordiną. Būrelio siekis buvo mylėti visą žmoniją ir platinti Evangeliją. Šioje mokykloje viešpatavusi pietizmo dvasia suformavo Cincendorfo pažiūras visam gyvenimui, ir jis troško pašvęsti save tarnauti Viešpačiui. Tačiau motina ir patėvis nusprendė, kad berniukas turi tapti valstybės veikėju, ir 16-metį jaunuolį išsiuntė į Vitenbergo universitetą studijuoti teisės. Bet studijuodamas jis uoliai tyrinėjo Bibliją, Liuterio knygas ir pietistų raštus. Visa tai suformavo pagrindinę Cincendorfo idėją, kurią jis vadino „širdies religija“. O tai buvo nuoširdus pasitikėjimas Dievu per gyvą bendravimą su Kristumi.

Būdamas 19 metų jis keliavo po Europą. Apsilankė Diuseldorfe, kur užsuko į paveikslų galeriją. Ten sukrėstas ilgai žiūrėjo į vieną paveikslą. Tai buvo Dominyko Fetti paveikslas „Ecce Homo“ („Štai Žmogus“), kuriame pavaizduotas Kristus su erškėčių vainiku. Po paveikslu buvo užrašas: „Padariau tai dėl tavęs. Ką tu darai dėl manęs?“ Praleidęs prie šio paveikslo keletą valandų Cincendorfas pasiryžo visą gyvenimą pašvęsti Kristui.

Vėliau savo dvaro žemėse Bertesdorfe (Saksonijoje) jis leido įsikurti dėl evangeliško tikėjimo persekiojamiems Moravijos broliams (kitai – čekų broliams). Tai buvo dar XV amžiuje atsiradusių husitų radikalusis sparnas. Moravijos broliai pasižymėjo karšta misijos dvasia, ir vien tik XVIII amžiuje ši nedidelė bendrija išsiuntė šimtus misionierių į įvairius pasaulio kraštus: Surinamą, Virdžinijos salas, Grenlandiją, Pietų Afriką, Aukso Krantą ir kt.

Pabėgėliai Cincendorfo valdose įkūrė gyvenvietę, kuri buvo pavadinta Hernhutu, t. y. „Viešpaties sargyba“. Iš čia atsirado vienas iš jų pavadinimų – hernhutiečiai. Per trumpą laiką kolonija padidėjo, ir joje gyveno ne tik moravų broliai, bet ir pietistų dvasios vokiečiai reformatai ir liuteronai, anabaptistai ir kiti. Neilgai trukus prasidėję nesutarimai gerokai išgašdino Cincendorfą dėl

ateities, bet 1727 metai buvo dvasinio lūžio metai, kai du sekmadienius ant susirinkusiųjų „nusileido Šventoji Dvasia“, ir niekieno neraginami žmonės apsikabino ir savyje pajuto šventą vienybę. Visi bendruomenės nariai priėmė vienas kitą ir vienbalsiai pripažino bendro valdymo dokumentą.

Cincendorfas su kitais trimis bendruomenės vadovais pasirašė „Keturių brolių sandorą“, kuria buvo įsipareigota visas pastangas skirti pasaulio tautų evangelizavimui. Pats Cincendorfas bendruomenėje buvo gerbiamas ir mylimas. 1733 m. jis buvo pašventintas vyskupo tarnystei. Tai buvo žmogus, Dievo apdovanotas daugeliu talentų: kaip ganytojas, mokytojas, teologas, misionierius, organizatorius, giesmių kūrėjas. Keletas jo giesmių yra išverstos į lietuvių kalbą, pvz. ši:

Ryšio Dvasioje ieškokim, / susijungę širdimis; / Išganytojui liepsnokim / skaisčiai meilės ugnimis. / Jis Galva, o mes Jo kūnas, / Saulė Jis, mes spinduliai, / Viešpats Jis, tiesos galiūnas, / broliai mes, Jo mokiniai.

Susiglauskit į vienybę, / Dievo mylimi vaikai, / Viešpačiui ištikimybę / pažadėdami naujai. / O jei jūsų meilei stinga / tikro mokinio jėgos, / melskitės dvasia vieninga, / kad jums Jėzus duotų jos. („Giesmių vainikas“ Nr. 250)

Hernhutiečių bendruomenės nariai pasižymėjo giliu maldingumu, asketišku gyvenimo būdu, aukštu moralės standartu ir atsidavimu Kristui. Jų teologija įgavo neįprastų akcentų, pvz., Kristaus žaizdų ir kraujo garbinimas. Kristaus žaizdų garbei buvo kuriamos naujos giesmės, o Kristus buvo vadinamas „broliu Avinėliu“. Hernhutiečių tikėjimą labai gerai perteikia paties Cincendorfo žodžiai: „Aš turiu vieną aistrą – tai yra Jis, tiktai Jis!“

Nereikėtų manyti, kad rimti sprendimai Hernhute būdavo priimami greitai ir remiantis tik jausmais. Štai vienas pavyzdys. Cincendorfas buvo Danijos karaliaus giminaitis ir todėl 1731 m. buvo pakviestas į karūnavimo iškilmes. Kelionėn į Kopenhagą jis pasiėmė du

paprastus bendruomenės narius – mūrininką ir jo draugą. Iškilmių metu jiedu susipažino su karaliaus tarnu – juodaodžiu iš Karibų jūros šv. Tomo salos, kuri buvo danų kolonija. Hernhutiečių malonus elgesys, o vėliau ir liudijimas paveikė tarną, ir jis atvėrė savo širdį Viešpačiui. Šis tarnas papasakojo, kad jo gimtinėje dar niekas nėra girdėjęs apie Jėzų. Anie du hernhutiečiai užsidegė troškimu vykti į tą salą ir ten skelbti Kristų. Tačiau bendruomenė nutarė palaukti metų ir įsitikinti, jog tai nėra trumpalaikis užsidegimas, ir tik po metų buvo priimtas sprendimas siųsti du misionierius į šv. Tomo salą.

Bendruomenėje viešpataujant santarvės dvasiai, Cincendorfui ir visai bendruomenei teko patirti didelį pasipriešinimą iš išorės. Saksonijos kunigaikštis ir jo dvariškiai nepalankiai žiūrėjo į hernhutiečius įtardami, kad šie atmeta daugumos patvirtintą Liuterio mokymą. Buvo net skleidžiami kaltinimai, jog Hernhutas esąs eretikų lizdas, o pagaliau Cincendorfui net 11 metų buvo uždrausta gyventi Saksonijoje. Tačiau ši baismė jo neišgąsdino, tik paskatino dar daugiau laiko skirti kelionėms ir misijoms.

Reikėtų paminėti herhutiečių įtaką Baltijos šalyse, kur jie pradėjo dirbti 1734 m. Paties grafo Cincendorfo pėdsakai įspausti ir mūsų pajūryje. Jis su bendraminčiais pėsčias per Šventąją ir Būtingę keliavo į Latviją ir Estiją. Čia jų tarnavimas buvo gausiai palaimintas. Bet pakeliui Cincendorfas kurį laiką skelbė Evangeliją ir dabartinės Lietuvos teritorijoje. Per šios neilgos tarnystės laiką įsisteigė dvi naujos bendruomenės: Šventojoje – Būtingėje bei tarp Skuodo ir Ylakių – Apuolėje. Jos pasivadino *brolių surinkimo* vardu. Joms priklausė latviškai kalbantys gyventojai, ir gerokai sumažėjusios jos išsilaikė iki Antrojo pasaulinio karo. Pokario metais Apuolės maldos namai buvo nugriauti.

Hernhuto brolių bendrija, išlaikiusi savo ekumenišką ir misionierišką dvasią, išsisklaidžiusi tarp pasaulio tautų išliko iki mūsų laikų.

Metodistai. XVIII amžiuje kilo dar vienas atsinaujinusio tikėjimo sąjūdis. Tai metodistai Anglijoje, kurių ištakose stovėjo du broliai **Vesliai** (Wesley) – **Džonas** (1703-1791) ir **Čarlzas** (1707-1788). Visą gyvenimą jie veikė drauge papildydami vienas kitą.

Studijuodamas Oksfordo universitete Čarlzas subūrė Biblijos studijoms ir maldai būrelį, kurį draugai pajuokdami vadindavo „šventųjų klubu“. Šio būrelio vadovu tapo Džonas. Dėl tam tikros metodikos ir dažnai vartojamo žodžio „metodai“ juos pradėjo vadinti *metodistais*, o vėliau šis žodis tapo visame pasaulyje paplitusios bažnyčios pavadinimu. Džonas tapo anglikonų kunigu ir tikėjo, jog Dievas kviečia jį tapti misionieriumi tarp Šiaurės Amerikos indėnų. Bet abu broliai dar neturėjo asmeniškos Dievo artumo patirties. Vis dėlto jie abu laivu išplaukė į Ameriką. Vandenyne kilusi didelė audra gerokai juos išgąsdino, bet broliai nustebę išgirdę giesmes ir maldas. Jiedu suprato, jog tie giedantys žmonės turi tvirtą tikėjimą ir širdies ramybę. Paaiškėjo, jog tai buvo būrys hernhutiečių, su kuriais susipažinus ryšys nenutrūko net kelionei pasibaigus. Vėliau Džonas Veslis atkeliavo į Hernhutą, kad geriau

susipažintų su šių žmonių gyvenimu, tikėjimu ir jų bendruomenės struktūra.

Broliai Vesliai, kaip kadaise ir Liuteris, neturėjo tikslo įkurti dar vienos bažnytinės bendrijos. Jie buvo giliai įsitikinę, kad jų sustiprėjęs naujos kokybės tikėjimas ir nuoširdžios pastangos padės gaivinti sustingusią anglikonų bažnyčią. Tačiau į juos buvo žiūrima kaip į pavojingus ramybės drumstėjus, o sukurstytos minios kartais prieš juos net panaudodavo smurtą. Nepaisant paniekos ir persekiojimų, metodistų judėjimas Anglijoje sparčiai plito. Tas pats vyko ir Šiaurės Amerikoje. Amerikos metodistai anksčiau negu jų bendraminčiai Anglijoje suprato, kad iš anglikonų bažnyčios jie nesulauks nei pagalbos, nei palaiminimo, ir todėl 1784 m. jie pagal anglikonų bažnyčios modelį įkūrė savarankišką **episkopalinę metodistų bažnyčią**, vadovaujamą vyskupų.

Broliai Vesliai į oficialų atsiskyrimą nuo anglikonų bažnyčios žiūrėjo atsargiai ir iki pat mirties tarnavo formaliai kaip anglikonų kunigai. Reikia paminėti, kad Čarlzas sukūrė apie 7000 giesmių, kurios daugelis iki šiol giedamos visame krikščioniškame pasaulyje. Tik po brolių mirties Anglijos metodistai paskelbė savo juridinį savarankiškumą. Anglijos

metodistai, skirtingai nuo amerikiečių, iki pat šių dienų neturi vyskupų institucijos, ir jiems vadovauja visuotinės atstovų konferencijos išrinktas prezidentas. Apie du šimtmečius pasaulyje egzistavo keletas metodistų pakraipų, kurių dauguma 1968 m. susijungė į **Jungtinę metodistų bažnyčią**, neturinčią visiems privalomo nekintamo tikėjimo išpažinimo. Metodistai pripažįsta vaikų krikštą, nors dažnai praktikuoja ir suaugusiųjų. Tačiau bent jau ankstesniais laikais į bendruomenę vaikystėje pakrikštytuosius priimdavo tik po aiškiai, dažnai jausmingai išreikštos atgailos, po kurios sekdavo tikėjimo paliudijimas ir konfirmacija, t. y. krikšto atnaujinimas. Čia galima įžvelgti bendrystės su hėrnhutiečiais įtaką.

Lietuvoje metodistai atsirado apie 1900 metus tarp Kauno, Suvalkijos ir Tauragės vokiečių, o vėliau tarp lietuvių Biržų krašte ir Šiauliuose. Antrojo pasaulinio karo metais vokiečių kilmės metodistai repatriavo, kiti pasitraukė baigiantis karui. Po karo metodistai savarankiškos veiklos atnaujinti nepajėgė, o likę nariai įsiliejo į kitas bažnyčias. Metodistai savo veiklą Lietuvoje atnaujino 1995 m.

(Tęsinys kitame numeryje)

Albertas Latužis ✓

Ylakių evangelikų baptistų bendruomenė liepos 16 d. dėkoja Dievui už Jo ištikimą globą per 112 metų. Kviečiame į šventę, kurios pradžia 11 val. ✓

Europos Baptistų Federacijos (EBF) maldos kalendorius

Liepos 3-9 meldžiamės už:

Italijos evangelikų baptistų sąjungą. . .

Bendruomenių skaičius: 120
Bendras narių skaičius: 5 903
Prezidentas: Giovanni Arcidiacono

. . . ir Maltos evangelikų krikščionių bažnyčią

Liepos 10-16 meldžiamės už:

Gruzijos evangelikų baptistų bažnyčią

Bendruomenių skaičius: 38
Arkivyskupas: Merab Gaprindashvili
Prezidentas: Valer Guiglishvili

Liepos 17-23 meldžiamės už:

Belgijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 29
Bendras narių skaičius: 1 333
Generalinis sekretorius: Samuel Verhaeghe

Liepos 24-30 meldžiamės už:

Norvegijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 97
Bendras narių skaičius: 6 380
Prezidentas: Hege Norom
Generalinis sekretorius: Terje Aadne

Liepos 31 – rugpjūčio 6 meldžiamės už:

Danijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 53
Bendras narių skaičius: 5 200
Prezidentas: Bent Hylleberg
Generalinė sekretorė: Lone Moller-Hansen

EBF maldos kalendorių bei išsamesnę informaciją apie maldos poreikius galite rasti Europos Baptistų Federacijos internetiniame puslapyje: <http://www.ebf.org>. √

*Straipsniai trumpinami ir redaguojami redakcijos nuožiūra. Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su autorių nuomone.

*Jei norite atsisakyti naujienų, atsiųskite tuščią elektroninį laišką su žodeliu – NESIŪSTI.

© Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

El.paštas: office@baptist.lt

Mūsų sąskaita:

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga
Įmonės kodas: 192077697
AB SEB bankas, Banko kodas: 70440
Sąskaitos nr. LT79 7044 0600 0415 1925